

О! г-да съдии, какво разочарование, когато доджътъ доказателства, които утвърждаватъ напълно мнѣнието за извършеното прѣстъпление. Но ний не веднага би се поколѣбали, не веднага би повѣрвали, че това лице е било въ състояние да го извѣриши, когато знаемъ неговото положение общественно, материално, фамилно и т. п. т., и ето че ний дълго бихме се съмнѣвали въ вещественитѣ доказателства, които съпровождатъ дѣлото на извършеното прѣстъпление. Другъ ще бѫде въпроса за лице, за което имаме порядъчно лошо мнѣние, което сѫ е осаждало не веднажъ за такива прѣстъпления, и тогазъ сравняването на незначителнитѣ доказателства би било въ състояние да ни увѣри и да ни даде възможность да говоримъ утвърдително, че не другъ, а то е то, което е извѣрило прѣстъпленietо. Ето защо субективната страна на фактитѣ, или изучаванието на лицето, което е извѣрило прѣстъпленietо, е отъ голяма необходимостъ. Таквазъ сѫща необходимостъ ще срѣщнемъ и въ изучаванието на врѣмето, и мѣстото, когато сѫ е извѣрило това прѣстъпленietо, и на масса оконни обстоятелства, които го окръжаватъ. Не ще съмнѣние, че, ако не можемъ да бѫдемъ чисто обективни, то не трѣбва да бѫдемъ и чисто субективни. Не трѣбва да мислимъ, че извѣстно прѣстъпление е извѣрено само за това, че го е извѣрило лице, способно да го извѣрпи.

Ето защо, като система рѣководяща моята обвинителна рѣчи, ще бѫде слѣдующата. Първо, азъ ще укажа на фактитѣ и даннитѣ, които изобличаватъ подсѫдимитѣ отъ субективна точка зрѣние, и второ, ще укажа на тия обстоятелства, които подтвърждаватъ извѣршения фактъ; а септѣ ще видя да ли този фактъ съставлява прѣстъпление, и дали законътѣ е прѣвидѣлъ наказание за него. Но азъ никакъ не могж да се ручая за това, че ще да бѫдѫ толкозъ систематиченъ, че ще прѣслѣдвамъ такава строга дидактическа система въ рѣчта си. Много пѫти, за обяснение на извѣстно обстоятелство, ний ще бѫдемъ принудени да търсимъ свѣдѣнія, не само въ нѣкои оконни обстоятелства, които сѫ съпровождали това прѣстъпление, но да позаѣмемъ и обяснения въ закона, за да видимъ какво нѣщо закона счита за прѣстъпление, кои сѫ елементитѣ на това прѣстъпление и тогава да видимъ, какви още данни трѣбва да земемъ въ съображеніе за подкрепление на извѣршения фактъ и за утвърждение, че прѣстъпление